

Verklaring

Lager beroepsonderwijs in Nederland (lbo)

Het **lager beroepsonderwijs (lbo)** werd in 1992 afgeschaft. Het lbo viel destijds onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen en werd volledig door de rijksoverheid bekostigd. De onderwijssoort werd geregeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).

De opleiding had een nominale studieduur van vier jaar (leeftijd 12 tot 16 jaar), werd gevolgd na acht jaar basisonderwijs (leeftijd 4 tot 12 jaar) en maakte deel uit van het Nederlandse systeem van beroepsonderwijs.

Het lbo had veel verschillende opleidingen en legde de basis voor een loopbaan in verschillende beroepssectoren. Leerlingen konden zowel algemeen als beroepsgericht onderwijs volgen. Een belangrijk onderdeel van de opleiding was de stageperiode. Doorstroming naar verschillende vormen van middelbaar beroepsonderwijs (mbo) was, onder voorwaarden, mogelijk.

Binnen het lbo waren de verschillende opleidingssectoren te onderscheiden. Hieronder vielen:

- lager technisch onderwijs (lto). Dit was een voorbereiding op vakopleidingen in de bouw-, elektro- motorvoertuigen- en installatietechniek, en consumptieve, mechanische en grafische techniek. Daarnaast had het lto ook opleidingen in het lager nautisch onderwijs, dat voorbereidde op beroepen als matroos, baggeraar en haven- en vervoerbedrijfsmedewerker.
- lager huishoud- en nijverheidsonderwijs (lhno). Dit was een voorbereiding op beroepen in de verzorging, textielverwerking, uiterlijke verzorging en de kantoor- en verkooppraktijk.
- lager agrarisch onderwijs (lao). Dit was een voorbereiding op beroepen in de dierhouderij, de levensmiddelenfabricage, de planten- en bloementeelt, en bloemschikken en de aanleg en het onderhoud van tuinen.
- lager middenstandsonderwijs (lmo). Dit was een voorbereiding op de zelfstandige uitoefening van de detailhandel en het dienstverleningsbedrijf.
- lager economisch en administratief onderwijs (leao). Dit was een voorbereiding op beroepen in de kantoor-, verkoop- en winkelpraktijk.

Leerlingen deden examen in zes of zeven vakken. De leerlingen kozen in ieder geval twee beroepsgerichte vakken. De overige vakken waren algemene vakken. Het examen op verschillende niveaus (A, B en C en D) worden afgelegd, afhankelijk van de persoonlijke kwaliteiten en studieresultaten van de leerling. De nivea aanduidingen gaven de zwaarte van het programma aan, waarbij A stond voor het lichtste programma en D voor het zwaarste.

Afhankelijk van het niveau waarop het examen was afgelegd, konden geslaagden doorstromen naar een vorm van Nederlands beroepsonderwijs. Dit kon het leerlingwezen zijn, dat op de praktijk gerichte opleidingen verzorgde, of het reguliere middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Als een leerling na het lbo een reguliere voltijdse mbo-opleiding wilde doen, dan moest hij minimaal examen hebben gedaan in drie vakken op C-niveau.

Om een vergelijking te kunnen maken tussen het Nederlandse waarderingssysteem en het systeem van een ander land, volgt een verklaring van de cijfers 1 tot en met 10:

10 - uitmuntend	5 - bijna voldoende
9 - zeer goed	4 - onvoldoende
8 - goed	3 - zeer onvoldoende
7 - ruim voldoende	2 - slecht
6 - voldoende	1 - zeer slecht